

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. декана юридичного факультету

Надія МОСКАЛЮК

«19» 10 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. прокатора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІЦІАТ

Святослав ПИТЕЛЬ

«19» 10 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«Етичні норми діяльності поліцейського»

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань - 26 Цивільна безпека

спеціальність - 262 Правоохоронна діяльність

освітньо-професійна програма - «Економічна безпека та фінансові розслідування»

Кафедра безпеки та правоохоронної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год)	Тренінг , КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	30	15	6	4	64	120	5	2
Заочна	1	2	-	8	4	-	108	120	6	3

ТЕРНОПІЛЬ 2023

Робочу програму склала: доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,
к.е.н. Сліпченко Т. О.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри безпеки та
правоохоронної діяльності, протокол № 3 від 13.10.2023 р.

В.о. завідувача кафедри
к.ю.н.

Ігор МЕТЕЛЬСЬКИЙ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 262 Правоохоронна
діяльність, протокол № 3 від 18.10.2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,
д.ю.н., проф.

Ніна РОГАТИНСЬКА

Гарант ОП
к.ю.н.

Роман ОЛІЙНИЧУК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТИЧНІ НОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО»

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ЕТИЧНІ НОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО»

Дисципліна «Етичні норми діяльності поліцейського»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 26 Цивільна безпека	Статус дисципліни: вибіркова дисципліна Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 262 Правоохоронна діяльність	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2,3</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – - год.</i> <i>Заочна – - год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 84 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 120 год.		Самостійна робота: <i>Денна – 68 год. (в т.ч. тренінг – 4 год.)</i> <i>Заочна – 146 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 6 год.</i>
Тижневих годин - 8, з них аудиторних – 5 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕТИЧНІ НОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО»

2.1. Мета вивчення дисципліни

В умовах розбудови незалежної Української держави постала нагальна потреба у висококваліфікованих фахівцях у сфері права, які б на високому рівні відстоювали права, гідність і честь людини, були носіями правди та справедливості, гуманізму та милосердя, служили еталоном виконання свого професійного обов'язку правника. «Етичні норми діяльності поліцейського» є дисципліною, яка вивчає систему загальних знань про правила професійної поведінки, професійний етикет, застосування норм моралі, моральні нормативи, співпрацю з колегами, взаємостосунки з громадянами, мудрість спілкування, професійно-етичні вимоги до професійних та особистих якостей працівників Національної поліції, про систему формування цих якостей.

Навчальна дисципліна передбачає вивчення системи деонтологічних норм поведінки співробітників поліції в їх професійній діяльності, що дозволяє надбати необхідні універсальні і професійні якості і успішно працювати в обраній сфері діяльності. При цьому у поліцейській деонтології слід виділити проблематику двох напрямків – реалізації норм належної поведінки поліцейського, дотримання принципу неупередженості й абсолютної поваги до всіх людей,

незалежно від їх національності, походження, соціального статусу, політичних та релігійних переконань – з одного боку, а з іншого – врахування демографічних, соціально-статусних, релігійних, національно-етнічних особливостей різних груп населення при контактах з ними.

Метою викладання дисципліни є сприяння становленню сучасного висококваліфікованого працівника поліції; формування та розвиток правових знань здобувачів вищої освіти, уміння аналізувати нормативно-правові акти, що містять деонтологічні вимоги; виробляти навички самостійно застосовувати отримані знання при оцінці конкретної ситуації; формувати ціннісні орієнтири здобувачів вищої освіти відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, справедливості, поваги до особистості; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення поліцейської діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати у працівників поліції правову свідомість, професійні та особисті якості, правильного сприйняття складних ситуацій на зразок наявного конфлікту інтересів.

Етичні норми діяльності поліцейського є складовою юридичної деонтології. Дослідники розрізняють такі різновиди юридичної деонтології:

- 1) загальну – що включає основні аспекти характеристики належного, обов’язкового в повсякденній поведінці юриста при виконанні ним службових функцій;
- 2) нормативну – що обґрунтовує практичні моральні рекомендації, соціальні норми-вимоги (нормативні приписи) до юриста будь-якої спеціалізації;
- 3) спеціальну – що висвітлює специфічні деонтологічні особливості конкретних спеціалістів-правників (адвоката, прокурора, слідчого, нотаріуса та ін.), їх професіограми.

Дисципліна «Етичні норми діяльності поліцейського» вивчає зміст правових форм або права як особливої форми самоорганізації – правові норми, правові акти, правовідносини, правопорядок, аналізує поряд з моральними, психологічними, політичними, професійними, етичними, естетичними вимоги, які регламентують ставлення спеціаліста до об’єктивної праці.

Навчальна дисципліна «Етичні норми діяльності поліцейського» дозволяє надбати необхідні універсальні і професійні якості і успішно працювати в обраній сфері діяльності. Об’єктом вивчення навчальної дисципліни є суспільні відносини між поліцейським і об’єктом його професійної діяльності. Предметом вивчення навчальної дисципліни є механізм реалізації норм деонтологічних поведінки в службовій та позаслужбовій діяльності.

Метою вивчення дисципліни «Етичні норми діяльності поліцейського» є впровадження та розвиток таких морально-етичних засад суб’єктно-об’єктних відносин у правоохоронній діяльності, які дозволили б як збагатити, так і якісно наповнити правосвідомість студентів концептуальним розумінням значення деонтологічних норм у правозастосуванні, забезпечило б розуміння пріоритетного значення моральної складової у створенні і функціонуванні права як суспільного феномену; розкрити його специфіку як духовно-культурного явища; визначити методи і засоби вирішення конкретних практичних проблем у юриспруденції, правильного сприйняття суб’єктивно складних ситуацій на зразок наявного конфлікту інтересів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями викладання дисципліни «Етичні норми діяльності поліцейського» є досягнення запланованих результатів навчання з дисципліни, що забезпечують досягнення запланованих результатів освоєння освітньої програми:

- вивчення системи норм деонтологічних поведінки в професійній діяльності.
- практична реалізація норм деонтологічної поведінки у службовій і позаслужбовій діяльності
- розвиток правової грамотності та правосвідомості;
- розвиток навичок виконання громадянського і службового обов’язку, професійних завдань відповідно до норм моралі, професійної етики.

Виходячи із мети, завданнями є надання системного уявлення про моральні основи поліцейської діяльності; ознайомлення з деонтологічними і моральними принципами юридичної та поліцейської служби в державах Західної Європи та США; висвітлення національних стандартів професійної діяльності поліції; визначити моральні та психологічні проблеми професійної

діяльності, ознайомлення з основними правилами службового етикету; надати загальне уявлення про професійну культуру працівника поліції, її основні елементи (психологічну, моральну, естетичну культуру поведінки); висвітлення найбільш гострих моральних проблем юридичної діяльності, причин моральних та професійних конфліктів; ознайомлення зі специфікою майбутньої професії; підготовка до сприйняття базових освітніх дисциплін; сприяння вихованню майбутнього працівника поліції, здатного стати на захист прав людини, патріота своєї держави, фахівця з моральними якостями.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Етичні норми діяльності поліцейського»

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

2.4. Зв'язок з іншими освітніми компонентами

Освітня компонента «Етичні норми діяльності поліцейського» пов'язана із освітніми компонентами «Цивільна безпека», «Професійно-психологічна підготовка правоохоронця».

2.5. Результати навчання: розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності; організувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності; розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності; здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальні положення

Тема 1. Поліцейська деонтологія як міждисциплінарна наука

Становлення системи деонтологічних знань: історичний аспект. Основні ідеї праці І. Бентама «Деонтологія або наука про мораль».

Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна. Методи, принципи, функції та завдання юридичної деонтології.

Предмет та структура курсу. Мета, завдання і функції деонтологічних основ правоохоронної діяльності поліції. Структура курсу. Місце поліцейської деонтології в системі суспільних і юридичних наук.

Роль деонтологічних знань у професійній підготовці.

Література: 1-4, 6, 8-11, 13, 16, 17, 19, 24, 25, 26, 29, 30, 32, 35, 36, 40, 41, 45-46.

Тема 2. Поліцейська діяльність: поняття, ознаки, професіограма

Юридична діяльність: поняття, функції та класифікація. Види юридичної практичної діяльності. Суб'єкти юридичної практичної діяльності.

Поняття поліцейської діяльності. Співвідношення поліцейської діяльності та правоохоронної діяльності.

Принципи діяльності поліції. Задачі і функції поліції в демократичній державі як сервісної служби. Форми і методи здійснення поліцейської діяльності.

Зміст, система та види поліцейської діяльності. Суб'єкти і об'єкти поліцейської діяльності: поняття, види. Поліцейська діяльність як засіб забезпечення публічної безпеки.

Професіограма поліцейського.

Література: 2, 6, 9, 18-21, 26-28, 33-35, 38, 41, 42, 45, 50, 51, 54, 57.

Тема 3. Поліцейський як представник держави

Поняття та ознаки держави.

Поняття та класифікація функцій держави.

Класифікація держав за їхньою формою (форми правління, форми державного устрою, політичні режими).

Апарат і механізм держави. Державні підприємства та установи.

Органи держави: їх ознаки та види. Державні органи України.

Державна влада. Ознаки, які характеризують публічну державну владу.

Правова держава і громадянське суспільство. Принципи правової держави. Загальне поняття про громадянське суспільство, його риси.

Література: 12, 17, 24, 26, 31, 34-35, 37, 39, 43, 41.

Тема 4. Соціальна цінність права. Права людини. Роль поліцейського у забезпеченні прав людини

Сутність та походження права. Право як загальносоціальне явище.

Соціальні норми: політичні норми, організаційні, культурні, естетичні, технічні та інші норми. Правові норми; норми моралі; корпоративні норми (громадських організацій, політичних партій, інших об'єднань громадян); звичаї; традиції; релігійні норми. Право як особливий вид соціальних норм. Ознаки правових і інших соціальних норм

Поняття і ознаки права.

Функції і принципи права. Правові презумпції і аксіоми.

Об'єктивне і суб'єктивне право. Поняття і класифікація основних прав та обов'язків людини.

Правовий статус особи.

Література: 12, 17, 24, 26, 31, 37, 41.

Тема 5. Закон як нормативна основа діяльності правоохоронця

Система права і правова система. Елементи системи права.

Структура правової норми. Гіпотеза, диспозиція, санкція. Види гіпотез, диспозицій і санкцій. Види правових норм.

Джерела (форми) права. Правовий звичай, нормативно-правовий акт, судовий (адміністративний) прецедент, нормативно-правовий договір.

Система законодавства (ієрархічна, галузева).

Правотворчість. Законотворчість. Етапи законотворчого процесу.

Чинність нормативно-правових актів в Україні. Чинність у часі, у просторі, за колом осіб. Дипломатичний імунітет.

Систематизація нормативно-правових актів, її призначення, форми (способи). Кодифікація, інкорпорація, консолідація.

Література: 12, 13, 17, 24, 26, 31, 34-35, 37, 43, 42.

Тема 6. Правова основа діяльності Національної поліції в Україні: загальна характеристика нормативно-правових актів

Конституція, Закон «Про Національну поліцію» та інші закони України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, а також видані відповідно до них акти Міністерства внутрішніх справ України, інші нормативно-правові акти як правова основа діяльності Національної поліції в Україні.

Дисциплінарний статут Національної поліції України, затверджений Законом України від 15 березня 2018 року.

Література: нормативні акти, 2, 7, 13, 26, 34, 39, 42, 70.

Тема 7. Міжнародні стандарти професійної діяльності поліції

Міжнародно-правові акти як складова правової основи діяльності Національної поліції України.

Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників правоохоронних органів при підтримці правопорядку. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку від 1979 р. Основоположні принципи застосування сили і вогнепальної зброї службовцями органів правопорядку ООН від 1990 р.

Забезпечення органами внутрішніх справ міжнародно-правових стандартів прав людини. Міжнародно-правові акти в системі захисту прав людини.

Взаємодія Національної поліції України з поліцейськими організаціями іноземних країн.

Література: нормативні акти, 2, 7, 13, 14, 21, 26, 34, 39, 42, 52, 61, 70.

Тема 8. Правомірна поведінка. Правопорушення і юридична відповідальність

Законність і правопорядок.

Правова поведінка. Правомірна поведінка та її види.

Правопорушення: поняття і види.

Загальна сутність юридичної відповідальності. Поняття, ознаки та принципи юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності.

Види юридичної відповідальності. Мета і функції юридичної відповідальності.

Література: 12, 17, 24, 26, 31, 34-35, 37, 41, 43.

Змістовий модуль 2. Особливості культури та професійної етики правоохоронця

Тема 9. Поняття і зміст культури правоохоронця

Культура як досягнення суспільства. Загальнолюдські і національні цінності.

Значимість моральної, духовної, економічної, інформаційної культури при виконанні функцій і здійсненні професійної діяльності.

Духовна культура правоохоронця.

Політична культура правоохоронця. Національна культура (національна свідомість).
Інформаційна культура правоохоронця.
Література: 1- 3, 6-8, 19, 26, 28, 29, 30, 32, 38, 41, 66.

Тема 10. Професійно-правова культура працівника поліції

Поняття професійної та правової культури.

Поняття, структура та види правової свідомості. Правова культура: поняття, сутність та форми прояву в суспільстві. Види та рівні правової культури. Структура правової культури суспільства та особи. Формування правосвідомості та правової культури.

Характеристика окремих складових професійної культури.

Фактори формування професійної свідомості та культури працівника поліції.

Література: 1- 3, 6-8, 19, 26, 28, 29, 30, 32, 38, 41, 55, 66.

Тема 11. Естетична та комунікативна культура працівника поліції

Поняття та призначення професійної естетики. Естетична культура та її форми прояву.

Естетичні вимоги до зовнішньої сторони юридичної діяльності.

Вимоги до ділового стилю одягу (форми).

Вимоги до дизайну й ергономіки в установах.

Культура мовлення та спілкування.

Естетичні вимоги щодо оформлення документів.

Комунікативна культура працівника поліції. Сутність професійного спілкування, його функції. Візуальна психодіагностика. Спілкування з начальником. Спілкування з підлеглими і співробітниками. Спілкування з громадянами, потерпілими і правопорушниками. Спілкування з іноземцями.

Література: 1- 3, 6-8, 12, 18, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 38, 41, 46, 55, 62-67, 69, 71.

Тема 12. Професійна етика: загальнотеоретичний дискурс

Поняття і співвідношення етики і моралі. Категорії етики.

Становлення української юридичної етики як науки: історико-правовий дискурс.

Структура, види і норми професійної етики. Джерела професійної етики.

Моральна вимога, моральний ідеал, честь та гідність, совість, справедливість в практичній діяльності правоохоронця. Сенс життя та щастя як категорії моральної свідомості правоохоронця. Моральний вибір правоохоронця .

Моральні основи спілкування правоохоронця : повага, співчуття, милосердя, любов.

Мораль і право як механізми регуляції життєдіяльності правоохоронця.

Професійна етика на міжнародно-правовому рівні.

Література: 1- 3, 5, 10, 25, 26, 29, 32, 38, 41, 46, 58, 59, 60, 66.

Тема 13. Правила етичної поведінки поліцейських

Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, затверджені Наказом Національного агентства України з питань державної служби 05.08.2016 № 158.

Правила етичної поведінки поліцейських, затверджені Наказом Міністерства внутрішніх справ України 09.11.2016 № 1179.

Службовий етикет правоохоронця.

Морально-правова основа слідчої діяльності. Етичні основи професії слідчого.

Етика судового процесу. Судовий етикет.

Література: нормативні акти; 1- 3, 5, 10, 25, 26, 29, 32, 38, 41, 46, 58, 59, 60, 66.

Тема 14. Психологічні аспекти професійної діяльності поліцейського

Значення психологічних знань у професійній діяльності. Поняття психологічних чинників у правоохоронній діяльності.

Основні активно-динамічні і стабільні психічні властивості особи. Індивідуально-психологічні особливості правоохоронця.

Поняття психологічної сумісності і її значення для успішної професійної діяльності.
Психологічні прийоми професійного спілкування з громадянами.

Література: 1, 6, 8, 19, 25, 35, 37, 38, 46, 47, 56, 69.

Тема 15. Професійна деформація працівника поліції: форми прояву та профілактика

Деформації професійної правосвідомості правоохоронців.

Формалізм. «Подвійний стандарт». Корупція. Хамство. Цинізм.

Правовий дилетантизм. Правовий ідеалізм. Правовий нігілізм. Правовий інфантилізм.

Негативно-правовий радикалізм. Спекулятивно-правовий популізм.

Основні причини професійної деформації. Втома, депресія і стрес як об'єктивні чинники професійної деформації.

Суїцид, його причини.

Критерії і показники негативного і позитивного морально-психологічного клімату в службовому колективі.

Профілактика професійної деформації працівників поліції. Основні фактори впливу на стан морально-психологічного клімату: службово функціональні, економічні, управлінські.

Література: 1, 6, 8, 19, 25, 35, 37, 38, 46, 47, 56, 69.

Тема 16. Конфлікти та шляхи їх вирішення

Конфлікт: поняття, види, основні параметри. Міжособистісні протиріччя, непорозуміння, конфлікти. Причини виникнення міжособистісних конфліктів.

Суб'єкти та учасники юридичного конфлікту. Стадії його розвитку та причини виникнення. Способи розв'язання конфліктів.

Конфлікти у правовому житті: методи запобігання, вирішення та попередження.

Керівник і його роль в формуванні психологічного клімату службового колективу.

Література: 1, 5, 6, 8, 19, 25, 35, 37, 38, 46, 47, 56.

Тема 17. Поліція та суспільство. Сучасна поліція: напрямки вдосконалення

Поліція і суспільство: два паритетних суб'єкти демократичної держави. Партнерство: поняття та форми. Поліція і людина: аспекти взаємодії в демократичному суспільстві. Підзвітність і прозорість поліцейської діяльності громадянському суспільству. Поліція і сім'я. Поліція і школа. Поліцейський офіцер громади і територіальні громади.

Поліція і ЗМІ.

Інститут Community policing: генезис і сучасність.

Гендерна рівність і як її забезпечити. Визнання і здійснення прав жінок. Проблеми, з якими стикаються жінки в поліцейській службі.

Поліцейський омбудсмен.

Міжнародний досвід поліцейської діяльності у сфері забезпечення публічної безпеки.

Удосконалення поліцейської діяльності у сфері забезпечення публічної безпеки.

Література: нормативні акти; 1, 7-8, 13, 14, 21, 26, 34, 39, 42, 43, 54, 55, 61, 68.

**4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕТИЧНІ НОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО»
(денна форма навчання)**

№ п/п	Теми	Кількість годин				
		Лекції	Практ. заняття	Сам. робота	Інд. робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Загальні положення						
1	Поліцейська деонтологія як міждисциплінарна наука	2	1	4	1	Тести, питання, практичні й методичні завдання
2	Поліцейська діяльність: поняття, ознаки, професіограма	2	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання
3	Поліцейський як представник держави	2	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання
4	Соціальна цінність права. Права людини. Роль поліцейського у забезпеченні прав людини	2	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання
5	Закон як нормативна основа діяльності правоохоронця	2	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання
6	Правова основа діяльності Національної поліції в Україні: загальна характеристика нормативно-правових актів	2	1	4	1	Тести, питання, практичні й методичні завдання
7	Міжнародні стандарти професійної діяльності поліції	1	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання
8	Правомірна поведінка. Правопорушення і юридична відповідальність	2	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання
Змістовий модуль 2. Особливості культури та професійної етики правоохоронця						
9	Поняття і зміст культури правоохоронця	2	1	4	1	Тести, питання, практичні й методичні завдання
10	Професійно-правова культура працівника поліції	2	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси
11	Естетична та комунікативна культура працівника поліції	1	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання
12	Професійна етика: загальнотеоретичний дискурс	2	1	4	1	Тести, питання, практичні й методичні завдання
13	Правила етичної поведінки поліцейських	1	-	5		Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси
14	Психологічні аспекти професійної діяльності поліцейського	2	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси

15	Професійна деформація працівника поліції: форми прояву та профілактика	2	1	5	1	Тести, питання, практичні й методичні завдання, кейси
16	Конфлікти та шляхи їх вирішення	2	1	4		Тести, питання, практичні й методичні завдання
17	Поліція та суспільство. Сучасна поліція: напрямки вдосконалення	1	-	4	1	Тести, питання, практичні й методичні завдання
	Всього: 150	30	15	64	6	

(заочна форма навчання)

№ п/п	Теми	Кількість годин				
		Лекції	Практ. заняття	Сам. робота	Інд. робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Загальні положення						
1	Поліцейська деонтологія як міждисциплінарна наука	4	2	10		
2	Поліцейська діяльність: поняття, ознаки, професіограма			10		
3	Поліцейський як представник держави			10		
4	Соціальна цінність права. Права людини. Роль поліцейського у забезпеченні прав людини			10		
5	Закон як нормативна основа діяльності правоохоронця			10		
6	Правова основа діяльності Національної поліції в Україні: загальна характеристика нормативно-правових актів			6		
7	Міжнародні стандарти професійної діяльності поліції			6		
8	Правомірна поведінка. Правопорушення і юридична відповідальність			10		
Змістовий модуль 2. Особливості культури та професійної етики правоохоронця						
9	Поняття і зміст культури правоохоронця	4	2	10		
10	Професійно-правова культура працівника поліції			10		
11	Естетична та комунікативна культура працівника поліції			4		
12	Професійна етика: загальнотеоретичний дискурс			4		
13	Правила етичної поведінки поліцейських			10		
14	Психологічні аспекти професійної діяльності поліцейського			10		
15	Професійна деформація працівника поліції: форми прояву та профілактика			10		
16	Конфлікти та шляхи їх вирішення			10		
17	Поліція та суспільство. Сучасна поліція: напрямки вдосконалення			4		
	Всього: 150	8	4	108	-	-

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне (семінарське) заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених питань (тем), до котрих студенти готують тези виступів на базі індивідуально виконаних завдань.

Основними завданнями практичного (семінарського) заняття є:

- закріплення, розширення та поглиблення знань, здобутих раніше;
- формування і розвиток навичок самостійної роботи студентів;

- реалізація диференційованого підходу до навчання з урахуванням індивідуальних особливостей студентів;
- створення умов для формування і розвитку їхніх пошуково-творчих знань та навичок;
- навчання студентів застосування знань, набутих на практиці, для аналізу різних процесів.

Для цього на практичному занятті (семінарі) використовують різні форми навчання. За характером практичні (семінарські) заняття поділяються на: випереджальні, навчальні, узагальнюючі (підсумкові).

Вважаємо за доцільне запропонувати студентам ряд методичних порад, які б допомогли оперативню, а головне ефективно підготуватися до практичних (семінарських) занять, так і до тем, що винесені на самостійне опрацювання. Отже:

- студент повинен ознайомитись з методичними матеріалами до теми практичного (семінару);
- вдумливо опрацювати рекомендовані джерела та літературу, пам'ятаючи про необхідність конспектування найважливіших фактів, положень, аргументів, дослівних виписок (цитат), тез, розширеного плану, анотації тощо;
- звертатися до словників та довідників, щоб не залишити поза увагою незнайомі поняття, термінологію, старанно працювати з примітками, коментарями, таблицями;
- приділяти значну увагу завершальному етапу підготовки до практичних (семінарських) занять -глибокому осмисленню опрацьованих джерел і літератури стосовно виділених у плані питань, співставленню концепції, позицій і точок зору різних авторів;
- формувати обґрунтовані висновки і узагальнення, запитання своїм колегам;
- виробляти вміння доводити та відстоювати свою точку зору.

Тема 1. Поліцейська деонтологія як міждисциплінарна наука

Мета: засвоїти поняття, принципи та функції поліцейської деонтології.

Питання для обговорення

1. Становлення системи деонтологічних знань.
2. Загальна характеристика юридичної деонтології як науки та навчальної дисципліни.
3. Поліцейська деонтологія: витоки, поняття, об'єкт і предмет.
4. Завдання, принципи і функції поліцейської деонтології.
5. Зв'язок поліцейської деонтології з іншими науками.
6. Значення вивчення поліцейської деонтології для правоохоронців.

Тема 2. Поліцейська діяльність: поняття, ознаки, професіограма

Мета: зрозуміти поняття, принципи юридичної та поліцейської діяльності.

Питання для обговорення

1. Юридична діяльність: поняття, функції та класифікація.
2. Суб'єкти юридичної практичної діяльності (суддя, прокурор, нотаріус, адвокат, слідчий, юрисконсульт).
3. Поняття та види поліцейської діяльності.
4. Принципи діяльності поліції.
5. Завдання і функції поліції в демократичній державі.
6. Форми і методи здійснення поліцейської діяльності.
7. Суб'єкти і об'єкти поліцейської діяльності: поняття, види
8. Професіограма поліцейського.

Тема 3. Поліцейський як представник держави

Мета: розуміти поняття, ознаки, функції, форми держави, механізм і апарат держави, систему державних органів і місце в ній поліції; завдання і функції поліції в демократичній державі.

Питання для обговорення

1. Поняття держави, загальна характеристика. Основні ознаки держави.

2. Функції держав: поняття, зміст. Внутрішні та зовнішні функції сучасної держави.
3. Загальне поняття та характеристика форми держави.
4. Поняття та види державного правління.
5. Сутність та основні види державного устрою.
6. Поняття та основні види державного (політичного) режиму.
7. Загальна характеристика та поняття механізму і апарату держави.
8. Поняття, види та характеристика державних органів.
9. Державні органи України, їх система.
10. Правова держава: поняття, сутнісні ознаки.
11. Значення громадянського суспільства для становлення правової державності.

Тема 4. Соціальна цінність права. Права людини. Роль поліцейського у забезпеченні прав людини

Мета: засвоїти поняття, ознаки, функції, принципи права, основні права людини, роль поліції у механізмі захисту прав людини.

Питання для обговорення

1. Соціальна сутність і призначення права.
2. Об'єктивне і суб'єктивне право.
3. Соціальні норми: поняття, ознаки, види.
4. Поняття і ознаки права.
5. Функції права.
6. Принципи права.
7. Поняття і класифікація основних прав людини.
8. Основні обов'язки людини і громадянина.
9. Правовий статус особи: поняття, види.

Тема 5. Закон як нормативна основа діяльності правоохоронця

Мета: опанувати поняття системи права, системи законодавства, правової системи, правотворчість, чинність нормативно-правових актів в Україні.

Питання для обговорення

1. Система права і правова система.
2. Структура правової норми.
3. Види правових норм.
4. Джерела (форми) права.
5. Система законодавства.
6. Правотворчість.
7. Чинність нормативно-правових актів в Україні.
8. Систематизація нормативно-правових актів, її призначення, форми (способи).

Тема 6. Правова основа діяльності Національної поліції в Україні. Міжнародні стандарти професійної діяльності поліції

Мета: ознайомитися з системою джерел права, в тому числі міжнародних актів та договорів, що регламентують функціонування Національної поліції в Україні.

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика Конституції України, ЗУ «Про НП» як основа функціонування поліції в Україні.
2. Інші законодавчі акти, що регулюють діяльність НП в Україні.
3. Акти Президента України і Кабінету Міністрів України, акти Міністерства внутрішніх справ України, інші нормативно-правові акти як правова основа діяльності Національної поліції в Україні.
4. Основні положення Дисциплінарного статуту Національної поліції України.
5. Міжнародно-правові акти як складова правової основи діяльності Національної поліції

України.

6. Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників правоохоронних органів при підтримці правопорядку.
7. Забезпечення органами внутрішніх справ міжнародно-правових стандартів прав людини.
8. Взаємодія Національної поліції України з поліцейськими організаціями іноземних країн.

Тема 7. Правомірна поведінка. Правопорушення і юридична відповідальність

Мета: засвоїти поняття законність, правопорядок, правова поведінка, правопорушення і юридична відповідальність.

Питання для обговорення

1. Законність і правопорядок.
2. Правова поведінка. Правомірна поведінка та її види.
3. Правопорушення: поняття і види.
4. Поняття, ознаки та принципи юридичної відповідальності.
5. Підстави юридичної відповідальності. Склад правопорушення.
6. Види юридичної відповідальності.
7. Мета і функції юридичної відповідальності.

Тема 8. Поняття і зміст культури правоохоронця

Мета: осягнути зміст поняття культури, її складники.

Питання для обговорення

1. Культура як досягнення суспільства. Загальнолюдські і національні цінності.
2. Духовна і національна культура правоохоронця.
3. Політична культура правоохоронця.
4. Інформаційна культура правоохоронця.
5. Економічна, педагогічна та ін. культура правоохоронця.
6. Особиста культура правоохоронця, поведінка у побуті, особистому та сімейному житті.

Тема 9. Професійно-правова культура працівника поліції

Мета: усвідомити значимість професійно-правової культури.

Питання для обговорення

1. Поняття професійної культури, етапи її формування.
2. Поняття, види та форми прояву правової культури.
3. Правовий нігілізм та формування правосвідомості та правової культури.
4. Професійна майстерність. Професіоналізм.

Тема 10. Естетична та комунікативна культура працівника поліції

Мета: осмислити і засвоїти значимість естетичної та комунікативної культури правоохоронця при виконанні своїх посадових функцій.

Питання для обговорення

1. Естетична культура та форми її прояву.
2. Вимоги до зовнішнього вигляду.
3. Культура робочого місця.
4. Культура підготовки документів.
5. Культура мовлення та спілкування.

Тема 11. Професійна етика: загальнотеоретичний дискурс

Мета: засвоїти основні категорії етики.

Питання для обговорення

1. Етика і мораль.

2. Основні категорії етики.
3. Професійна етика: поняття та джерела.
4. Професійна етика на міжнародному рівні.
5. Етика поведінки на керівній посаді.

Тема 12. Правила етичної поведінки поліцейських

Мета: осягнути значимість та засвоїти чинні етичні норми при виконанні посадових функцій.

Питання для обговорення

1. Загальні правила етичної поведінки державних службовців.
2. Правила етичної поведінки поліцейських.
3. Службовий етикет правоохоронця.
4. Етика судового процесу.

Тема 13. Психологічні аспекти поліцейської діяльності. Професійна деформація працівника поліції і шляхи її подолання

Мета: зрозуміти значення психологічних знань у професійній діяльності правоохоронця, прояви і причини професійної деформації правоохоронця і шляхи її подолання.

Питання для обговорення

1. Психологічна культура правоохоронця і її значення.
2. Психічні особливості особи. Психічні стани. Психічні процеси.
3. Вплив темпераменту на виконання професійних обов'язків.
4. Вольові якості, здатності. Характер особи.
5. Деформації професійної правосвідомості правоохоронців.
6. Формалізм, «подвійний стандарт», корупція, цинізм як прояви професійної деформації.
7. Основні причини професійної деформації.
8. Критерії і показники морально-психологічного клімату в колективі.
9. Профілактика професійної деформації працівників поліції.

Тема 14. Конфлікти та шляхи їх вирішення

Мета: усвідомити роль правоохоронця у вирішенні і попередженні конфліктів; навчитися вести конструктивну дискусію.

Питання для обговорення

1. Конфлікт як соціальне явище.
2. Основні параметри конфлікту.
3. Способи і стилі вирішення конфліктів.
4. Конфлікт інтересів.
5. Моральний конфлікт (проблема вибору).

Тема 15. Сучасна поліція і суспільство

Мета: осмислити роль правоохоронця у нормальному функціонуванні суспільства.

Питання для обговорення

1. Поліція і суспільство.
2. Поліція і людина.
3. Інститут Community policing.
4. Поліція і ЗМІ.
5. Поліцейський омбудсмен.
6. Удосконалення поліцейської діяльності у сфері забезпечення публічної безпеки.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАНЯТТЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

КПЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням.

Метою КПЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи. Метою написання КПЗ являється поглиблений розгляд окремих питань курсу, який вивчається, розширення отриманих на лекціях і в процесі самостійної роботи знань, розвиток вміння викладати отримані знання та відстоювати свою думку. В КПЗ має бути продемонстроване вміння розглядати важливу тему, класифікувати різні підходи до неї, оперувати категоріальним апаратом, викладати власне розуміння проблеми. Не допускається написання КПЗ на одну і ту ж тему декількома студентами однієї групи.

КПЗ - це завершена теоретична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому. Індивідуальне завдання з навчального курсу “Етичні норми діяльності поліцейського” полягає у самостійному науковому дослідженні актуальних, дискусійних питань з аналізу, оцінки методологічних засад пізнання державно-правових явищ.

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни виконується самостійно кожним студентом у вигляді комплексу різнорівневих завдань і задач, розв'язання яких потребує попереднього теоретичного освоєння матеріалу: КПЗ охоплює всі основні теми логіки для юристів та виконується поетапно у відповідності із наперед запропонованим студенту графіком виконання та захисту результатів виконаного завдання.

Мета виконання КПЗ – опанування основними навичками отримання і застосування знань з логіки в практичній юридичній діяльності. КПЗ оформляється у відповідності з встановленими вимогами, а його результати фіксуються у робочому зошиті КПЗ встановленого кафедрою зразка. При виконанні та оформленні КПЗ студенти можуть використовувати комп'ютерну техніку. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту, а його результати оцінюються за 100-бальною шкалою.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Тематика
1.	Загальні відомості про систему наукових деонтологічних знань.
2.	Особливості розвитку деонтологічних знань в Україні.
3.	Поняття поліцейської деонтології як науки, її предмет і структура.
4.	Принципи поліцейської деонтології.
5.	Функції поліцейської деонтології.
6.	Завдання поліцейської деонтології.
7.	Методологія поліцейської деонтології.
8.	Зв'язок поліцейської деонтології з іншими юридичними науками.
9.	Значення вивчення поліцейської деонтології для працівників поліції.
10.	Роль поліцейської деонтології в регулюванні правоохоронної діяльності.
11.	Вплив євроінтеграційних процесів на закріплення деонтологічних норм щодо регламентації правоохоронної діяльності працівників поліції в Україні.
12.	Пріоритетні напрями реалізації деонтологічних знань в Україні.
13.	Розкрийте зміст категорій «чесність», «гуманність», «сумлінність» та

	«дисциплінованість» і висвітліть їх значення для підвищення авторитету працівника поліції в суспільстві.
14.	Професіограма: поняття та її структура.
15.	Професіограма патрульного або постового спеціальних нарядів патрульно-постової служби поліції.
16.	Професіограма дільничного інспектора поліції.
17.	Професіограма слідчого.
18.	Професіограма оперуповноваженого карного розшуку.
19.	Професіограма експерта-криміналіста.
20.	Професіограма дівнавача.
21.	Професіограма працівника поліції.
22.	Поліція України та її структура.
23.	Правова основа діяльності поліції: загальна характеристика нормативно-правових актів.
24.	Аспекти взаємодії служб та підрозділів поліції України.
25.	Характеристика вимог, що висуваються до кандидатів на проходження служби в поліції.
26.	Правове становище працівників служб та підрозділів поліції.
27.	Професіоналізм: поняття та критерії визначення.
28.	Поняття прав і свобод людини та громадянина, їх класифікація.
29.	Етапи розвитку прав і свобод людини та громадянина.
30.	Характеристика деонтологічних принципів забезпечення прав і свобод людини та громадянина працівниками поліції у сфері правоохоронної діяльності.
31.	Характеристика принципів правоохоронної діяльності працівників поліції.
32.	Порівняльна характеристика категорій «катування», «нелюдське поводження або покарання», «поводження або покарання, що принижує гідність».
33.	Відповідальність за порушення заборони катувань.
34.	Характеристика нормативних актів, що регламентують заборону катувань та нелюдського поводження як на національному так і на міжнародному рівнях.
35.	Характеристика міжнародних актів, що регламентують застосування сили та вогнепальної зброї.
36.	Характеристика нормативно-правових актів національного законодавства, що регламентують застосування сили та вогнепальної зброї.
37.	Критерії правомірності застосування сили та вогнепальної зброї.
38.	Наслідки неправомірного застосування сили та вогнепальної зброї працівниками поліції в сучасній демократичній державі.
39.	Правові підстави затримання особи працівниками поліції.
40.	Основні принципи належного поводження працівників поліції із затриманими особами.
41.	Типові порушення прав і свобод людини та громадянина під час затримання особи.
42.	Відповідальність працівників поліції за незаконне затримання особи.
43.	Поняття та структура професійної культури працівника поліції.
44.	Властивості професійної культури працівника поліції.
45.	Характеристика позитивних та негативних особистих якостей працівника поліції.
46.	Поняття та риси правової культури працівника поліції.
47.	Складові елементи правової культури працівника поліції.
48.	Роль правової культури працівника поліції для належного виконання ним своїх професійних обов'язків.
49.	Поняття та зміст етичної культури працівника поліції.
50.	Рівні прояву етичної культури працівника поліції.
51.	Моральні засади діяльності працівника поліції.

52.	Правова естетика: поняття та її основа.
53.	Поняття та зміст естетичної культури працівника поліції.
54.	Форми прояву естетичної культури працівника поліції.
55.	Поняття та зміст політичної культури працівника поліції.
56.	Поняття та ознаки професійної деформації працівників поліції.
57.	Форми і рівні професійної деформації працівників поліції.
58.	Причини морально-професійної деформації працівників поліції
59.	Поняття та форми виявлення моральних конфліктів у професійній діяльності працівників поліції.
60.	Проблеми співвідношення мети та засобів у професійній діяльності працівників поліції.
61.	Роль ризику у професійній діяльності працівників поліції.
62.	Контроль за діяльністю працівників поліції.
63.	Суб'єкти контролю за діяльністю працівників поліції.
64.	Особливості громадського контролю за діяльністю поліції.
65.	Поліція і сім'я. Поліція і школа.
66.	Поліція і ЗМІ.
67.	Поліцейський офіцер громади і територіальні громади.
68.	Інститут Community policing: генезис і сучасність.
69.	Проблеми, з якими стикаються жінки в поліцейській службі.
70.	Поліцейський омбудсмен.

8. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг – вид підвищення рівня знань студентів, що проводиться з метою набуття та удосконалення ними теоретичних та практичних умінь і навичок, необхідних для ефективного та якісного вивчення дисципліни.

Тренінг – це одночасно:

- цікавий процес пізнання та закріплення знань;
- спілкування з визначених проблемних питань;
- ефективна форма опанування знань;
- інструмент для формування умінь і навичок;
- форма розширення досвіду.

Організація і проведення тренінгу

Тренінг сьогодні є незамінним елементом системи навчання й розвитку в будь-якому навчальному закладі. Тренінг – це насамперед навчання, що опирається на досвід людини, а також допускає, що присутні на тренінгу люди, окрім отримання нової інформації, мають можливість відразу використовувати її на практиці, виробляючи нові навички.

Мета проведення навчального тренінгу:

- 1) інформування (про певні явища) та набуття учасниками тренінгу нових професійних навичок та умінь;
- 2) формування навичок співпраці, засад толерантності шляхом визначення межі власної терпимості та поваги до прав і свобод інших людей;
- 3) формування навичок логічного мислення, аналізу, вибору і презентації інформації або проблематики;
- 4) зміна стереотипів, поглядів на проблему, процес навчання, аби усвідомити його переваги та зрозуміти, що він може надавати наснагу та задоволення;
- 5) підвищення здатності учасників щодо позитивного ставлення як до себе, так і до життя;
- 6) пошук ефективних шляхів розв'язання поставлених проблем завдяки об'єднанню зусиль учасників в тренінговій групі;
- 7) розвиток асертивної поведінки.

Орієнтовна структура планування тренінгу:

Частина	Завдання	Вправи	Тривалість
Вступна	Створення сприятливого психологічного простору. Вироблення, прийняття засвоєння правил роботи групи. налагодження прямого та зворотного зв'язків «учасник-група» та «група-учасник». Створення ситуації рефлексії.	Знайомство. Правила. Розминка. Очікування. Вправи на рефлексію. Рухавки.	До 15 хв.
Основна	Оцінка рівня поінформованості щодо проблематики. Актуалізація проблеми та конкретних завдань для її розв'язання. Надання інформації, засвоєння знань. Формування умінь, навичок, розвиток здатностей. Підведення підсумків щодо змісту роботи.	Інтерактивні техніки. Вправи на оцінку групових процесів, стану розвитку групи.	Розраховується як різниця загального часу тренінгу та часу, потрібного для проведення вступної та заключної частин разом.
Заклучна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу звичайного життя	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.	До 15 хв.

Тренінг проводиться наприкінці семестру на окремому занятті. За підсумками тренінгу викладач робить підсумок про рівень засвоєння студентами матеріалу тем дисципліни, винесених на самостійне опрацювання.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

У процесі вивчення дисципліни «Етичні норми діяльності поліцейського» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- модульне тестування та опитування;
- інші види індивідуальних та групових завдань.
- оцінювання результатів КПІЗ;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен.

10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

Підсумковий бал (за 100 бальною шкалою) з дисципліни “Етичні норми діяльності поліцейського” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ + середня оцінка за усне опитування)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)
20 %	20 %	20 %	40 %
1. Усне опитування під час заняття (10 тем по 5 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1. Усне опитування під час заняття (7 тем по 5 балів = 35 балів) 2. Письмова робота = 65 балів	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПІЗ, на основі Сформованих індивідуальних Завдань = 50 балів. 3. Захист КПІЗ = 30 балів.	

Шкала оцінювання

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

№	Найменування	Номер теми
1	Навчально-методичні матеріали з дисципліни	1-17
2	Тестові завдання з курсу (електронний варіант)	1-17
3	Мультимедійний проектор Epson EB-S05	
4	Мультимедійний варіант лекцій з курсу	1-17
5	Електронний варіант лекцій та матеріали для дистанційної форми навчання	1-17

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Нормативні акти

- Конституція України: Закону України Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України, 1996. № 30. ст. 141. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України, 2015. № 40-41. ст. 379. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
- Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 № 2337-VIII. Відомості Верховної Ради України, 2018. № 29. ст. 233. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>
- Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ МВС України від 09.11.2016 № 1179. Офіційний вісник України від 06.01.2017 – 2017 р., № 2, стор. 522, стаття 55, код акта 84380/2016. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text>
- Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова КМУ від 28 жовтня 2015 року № 878 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/248608057>
- Про затвердження стандарту професійної (професійно-технічної) освіти з робітничої професії «Поліцейський»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 червня 2018 року № 669 URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MUS30304.html

Міжнародні акти

- Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочинів та зловживання владою : прийнята резолюцією 40/34 Генеральної Асамблеї ООН от 29 листоп. 1985 р. // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / Українсько-американське бюро захисту прав людини. Амстердам-Київ, 1996. С. 159–161.
- Європейська конвенція про захист прав людини та основних свобод : прийнято в Римі 4 листоп. 1950 р. // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / Українсько-американське бюро захисту прав людини. Амстердам-Київ, 1996. С. 212–229.

9. Європейський кодекс поліцейської етики : прийнятий як додатковий регулятивний документ Ради Європи з питань організації та функціонування підрозділів поліції 19 вересня 2001 р. // Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників правоохоронних органів при підтриманні правопорядку. К., 2002. С. 62–125. URL: <http://polis.osce.org/library/f/2687/1492/CoE-FRA-RPT-2687-RU-1492>.
10. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена резолюцією 217А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 груд. 1948 р. // Права людини. Основні міжнародно-правові документи : зб. докум. К., 1989. С. 9–14.
11. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку : резолюція 34/169 Генеральної Асамблеї ООН 17 груд. 1979 р. // Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників правоохоронних органів при підтриманні правопорядку. К., 2002. С. 5–15. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_282.
12. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб : прийнятий 23 лип. 1996 . // Міжнародні правові акти та законодавство окремих країн про корупцію. К., 1999. С. 99–101.
13. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права : прийнятий і відкритий для підписання, ратифікації та приєднання резолюцією 2200 А (XXI) Генеральної Асамблеї ООН від 16 груд. 1966., ратифікований Україною 19 жовт. 1973 р. // Права людини. Основні міжнародно-правові документи : зб. докум. К., 1989. С. 28–49.
14. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права : прийнято 16 груд. 1966 р. // Права людини. Основні міжнародно-правові документи : зб. докум. К., 1989. С. 15–27.
15. □ □ □ Основні положення про роль адвокатів : прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам 1 серп. 1990 р. // Бюлетень законодавства і 33 юридичної практики України. – К., 2000. –№ 1 : Адвокатура в Україні. С. 179–184.
16. Основні принципи незалежності судових органів : схв. резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї від 29 листоп. та 13 груд. 1985 р. // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / Українсько-американське бюро захисту прав людини. Амстердам-Київ, 1996. С. 28–31.
17. Статут Організації Об'єднаних Націй : прийнятий 26 черв. 1945 р.
18. Статут Ради Європи : прийнятий 5 трав. 1945 р.

Основна література

1. Бандурка О.М. Професійна етика працівників міліції / Навч. посібник. ХНУВС, 2011. 260 с.
2. Біленчук П.Д., Сливка С.С. Правова деонтологія. К.: Атіка, 1999. 320 с.
3. Богатирьов І.Г. Юридична деонтологія [Текст] / І. Г. Богатирьов, П. В. Макушев, В. М. Торяник. Х.: Харків юрид., 2009. 212 с.
4. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія. К.: МАУП, 2003.
5. Василевська Т. Е. Етика державних службовців і запобігання конфлікту інтересів: навч.-метод. матеріали. К.: НАДУ, 2013. 76 с.
6. Ведерніков Ю.А., Кульбач С.О., Кучук А.М. Юридична деонтологія: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Дніпропетровськ, 2011. 205 с.
7. Гіда Є.О. Деонтологічні засади забезпечення прав і свобод людини і громадянина працівниками поліції у сфері правопорядку. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. 416 с.
8. Гіда Є. О. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності міліції України : [навч. посіб.] К. : О. С. Ліпкан, 2011.
10. Гребеньков Г.В. Фіолевський Д.П. Юридична етика: Навч. пос. К., 2007. 211с.
11. Гусарев С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): Навч. посібник. К.: Знання, 2010. 655 с.
12. Деонтологічні засади службової діяльності: Службовий етикет правоохоронця (поліцейського) [Текст]: Пам'ятка/ Петрова Г.М. К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015.
13. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка ; [О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка]. Харків, 2016. 408 с.
14. Калаянов Д. П. Поліція країн ЄС та використання її досвіду в адміністративній діяльності органів внутрішніх справ України: теорія і практика: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07;

Одеськ. держ. ун-т внутр. справ. О., 2010. 455 с.

15. Кацавець Р.С. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 126 с.
16. Коваль М.Г., Запорожець А.М. Юридична деонтологія: Методичні вказівки. Миколаїв: НУК, 2006. 28 с.
17. Кравчук М. В. Теорія держави і права (опорні конспекти): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 3-є вид., змін. й доп. / М.В. Кравчук (авт.—упоряд). Тернопіль: Екон. думка, 2016.
18. Лемківський Б.К. Юридична етика та деонтологія: Навчально-методичний посібник. К.: СПД Юсип'юк В.Д., 2009. 126 с.
19. Макаренко О. Л. Юридична деонтологія : [навчально-методичний посібник для студентів юридичного факультету] / О.Л. Макаренко, Л.Г. Удовика. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 102 с.
20. Михайлюк В.І., Грабовська Г.М. Юридична деонтологія і професійна етика: Навчально-методичні матеріали з курсу. Тернопіль: Вектор, 2009.
21. Міжнародна поліцейська енциклопедія : у 10 т. / відп. ред. Ю. І. Римаренко, Я. Ю. Кондратьєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко. К. : Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре””, 2003.
22. Молдован В.В., Молдован А.В. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. К., 2010. 128 с.
23. Орзіх М.П., Крусян А.Р. Юридична деонтологія [Текст]: навч.-метод. посіб. О.: Юридична література, 2011. 48 с.
24. Осауленко О.І. Юридична деонтологія: Навчальний посібник. К.: Істина, 2012. 224с.
25. Пам'ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / [уклад.: Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С.] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с.
26. Пендюра М. М., Старицька О. О. Поліцейська деонтологія : навч. посіб. / М. М. Пендюра, О. О. Старицька. К. : ФОП Маслаков, 2020. 276 с.
27. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів. Харків : Право, 2018. 84 с.
28. Пилипенко К.М., Соловійова В.В. Юридична деонтологія: Навчальний посібник. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток Лтд», 2006. 86 с.
29. Посібник для підвищення кваліфікації працівників органів та підрозділів Національної поліції України / О.Безпалова, К.Бугайчук, А.Войціховський та ін. ХНУВС. 2019. 132 с.
30. Погоріло В.Ф., Малишко М.І. Юридична деонтологія. К.: ДУІКТ, 2004. 80 с.
31. Права людини і громадянина в афоризмах і прислів'ях / Праця Львівської лабораторії прав людини і громадянина / Упорядник П.М. Рабинович. К., 2001. Серія II. Коментарі прав і законодавства. Вип. 2. 112с.
32. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.
33. Свиридчук Н. П. Юридична деонтологія: навчально-методичний посібник. К. : «Хай-Тек Прес», 2012. 336 с.
36. Сливка С. Юридична деонтологія. Підручник. Вид. 2-е, переробл. і доп. К.: Атіка, 2003. 320 с.
37. Сливка С.С. Юридична деонтологія. Правнична етика. Професійна культура. 3-є видання. К.: Атіка, 2012. 296 с.
38. Сливка С.С. Професійна культура юриста (теоретико-методологічний аспект). Львів: Світ, 2000. 336 с.
39. Статус поліції: міжнародні стандарти і зарубіжне законодавство / За заг. редакцією О.А. Банчука. К.: Москаленко О.М., 2013. 588 с.
40. Ткаченко В.Д., Погребняк С.П., Лук'янов Д.В. та ін. Юридична деонтологія: підручник / За ред. В.Д. Ткаченка. Х.: Одісей. 2006. 256 с.
41. Ухач В. З. Юридична деонтологія і професійна етика: навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2015. 336 с.
43. Цифра Г.О. Юридична деонтологія: навч. посіб. Для дистанційного навчання / За наук. ред.. Н.В. Климента. 2-ге вид., переробл. і допов. К.: Університет «Україна», 2009. 169 с.
44. Юридична деонтологія. Методичні вказівки до самостійної роботи для бакалаврів денної форми навчання спеціальності 081 «Право». Луцьк: Луцький НТУ, 2017. 20 с.

45. Юридична деонтологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [А. Є. Шевченко та ін.]. Донецьк: Юго-Восток, 2013. 338 с.
46. Юридична деонтологія: підручник / С.П. Погребняк, О. О. Уваров, Г.О.Христова; за заг. ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.
47. Юридична деонтологія і професійна етика та логіка для юристів: [навчально-методичний практикум для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки «Правознавство»] / А. В. Грубінко; В. М. Кравчук. Тернопіль, 2016. 109 с.
48. Юридична деонтологія: робоча програма навчальної дисципліни / розробник М. А. Бурдоносова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 32 с.

Додаткова література

49. Алексеев А.П. Аргументация. Познание. Общение. М.: Омега, 2001. 267 с.
50. Барко В. І., Ірхін Ю. Б., Нещерет Т. В., Шаповалов О. В. Професіографічний опис основних видів діяльності в органах внутрішніх справ України. Київ : РВЦ КНУВС ; Друк. МВС, 2007. 100 с.
51. Барко В. І., Барко В.В. Професіограма дільничного офіцера національної поліції України. Право і безпека – Право и безопасность – Law and Safety. 2019. № 1 (72). С. 91-96.
52. Гіда Є. О. Деонтологічні засади діяльності поліції та їх закріплення у міжнародно-правових документах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Сер.: : Право. 2014. Вип. 25. С. 20-23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2014_25_5
53. Гончаренко В.Г. Юридичний словник. К.: Форум, 2005. 473 с.
54. Денисюк Д. Завдання національної поліції України: проблеми законодавчого закріплення. Підприємство, господарство і право. 2016. №8 С. 100-104.

55. Организация професійної діяльності юриста: теорія і практика: Пер. з 2-го англ. вид. / Ф. Бойл, Д. Каппс, Ф. Плауден, К. Сендфорд; Наук. ред. пер. В.І.Андрейцев. К.: Знання, 2006. 478 с. (Європейське право).
56. Кацавець Р. С. Юридична психологія. Навчальний посібник. К.: 2017.
57. Кобзар О. Ф. Поліцейська діяльність в Україні: адміністративно-правовий аспект: монографія. Харків; Дніпропетровськ : Панов, 2015. 316с.
58. Коцар С.В. Православна християнська етика: Навч. посіб. К.: МАУП, 2007. 240 с.
59. Лозовой В.О. Петришин О.В. Професійна етика юриста. Х.: Право, 2004. 176 с.
60. Лєко Б. Юридична етика: Навч. посіб. Чернівці, 2008. 280 с.
61. Калаєнов Д. П. Поліція країн ЄС та використання її досвіду в адміністративній діяльності органів внутрішніх справ України: теорія і практика: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07; Одеськ. держ. ун-т внутр. справ. О., 2010. 455 с.
62. Кацавець Р. С. Культура мови у професійному спілкуванні юристів. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2007. 143 с.
63. Кацавець Р. С. Мова у професії юриста. Підручник. [для студ. вищ.навч.закл.] К.: 2010. 304 с.
64. Кацавець Р. С. Ораторське мистецтво. Підручник [для студ. вищ.навч.закл.] К.: Правова єдність. 2018. 216 с.
65. Кацавець Г. М., Паламар Л. М. Мова ділових паперів. Підручник. 4-те вид., перероб. і доп. К.: Алерта, 2008. 320 с.
66. Кацавець Р. С. Професійна етика юристів. Навч. посібник. К.: 2017.
67. Марченко О. В. Комунікативна культура юриста : навч. посібник. Дніпропетровськ : ТОВ «Інновація», 2015. 200 с.
68. Пугач В. О. Кваліфікація та компетентності в системі підготовки кадрів для Національної поліції. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наук. пр. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. спец. фіз. підготовки ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2018. С. 30.
69. Рассел Б. Искусство мыслить. М.: Гардарики, 2012. 187с.
70. Салманова О. Ю. Правові акти в управлінській діяльності Національної поліції України : монографія. Харків : Панов, 2016. 460 с.
71. Токарська А.С., Кочан І.М. Культура фахового мовлення правника: [навч. посіб.]. Львів: Світ, 2013. 312 с.

Інтернет-ресурси

- ✓ <http://www.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
- ✓ <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
- ✓ <http://court.gov.ua/> - Офіційний веб-портал судової влади України
- ✓ <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
- ✓ <http://www.president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України
- ✓ <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/index> - Міністерства внутрішніх справ
- ✓ <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
- ✓ <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
- ✓ <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html> - реферативна база даних НБУ ім. В.І.Вернадського (включаючи юридичні науки)
- ✓ <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> - каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України
- ✓ <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html> - каталог національних бібліотек країн світу
- ✓ <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html> - каталог електронних бібліотек України
- ✓ <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/index.htm> – Національна парламентська бібліотека України.
- ✓ <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib> – Наукова бібліотека національного університету “Києво-Могилянська академія”.
- ✓ <http://luki.luki.kiev.ua/win/indw.html> – Публічна бібліотека ім. Лесі Українки.
- ✓ <http://www.pravo.biz.ua> – юридична бібліотека

- ✓ <http://law.biz.ua/books/0023/0204.htm> - юридична бібліотека (Україна)
- ✓ <http://www.lib.com.ua/> - електронна бібліотека
- ✓ <http://www.ebk.net.ua> – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева)
- ✓ <http://www.vuzlib.net/> - економіко-правова бібліотека (оцифровані підручники)
- ✓ <http://lawbook.by.ru/> - бібліотека юриста
- ✓ <http://allbest.ru/union/> - перелік безкоштовних бібліотек повних текстів
- ✓ <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> - безкоштовна студентська бібліотека юридичних ресурсів
- ✓ <http://forum-pravo.com.ua/> - правовий форум України «Правознавець»
- ✓ <http://www.legalactivity.com.ua/> - "Актуальна юриспруденція" Міжнародні юридичні науково-практичні конференції
- ✓ <http://pravoua.com.ua/ua/> - Юридичний журнал «Право України»